

lader dem forrentes og afdrages i en Række af Aar. Nu har det ærede Medlem beregnet, at dersom vi havde fordelt alle disse Udgifter, som vi have havt til Jernbaner — vi skulde ikke standse dem — paa en Række af Aar f. Ex. 60, og i den Tid forrentet og afdraget dem med $4\frac{1}{2}$ pCt., vilde vi i de sidste 10 Aar blot have havt en aarlig Udgift til Jernbaner af 5,300,000 Kr., vi have i samme 10 Aar havt en Udgift af $86\frac{1}{2}$ Million; eller det kunde siges paa en anden Maade: Dersom man tænkte sig, at de forrentedes og afdrages med $4\frac{1}{2}$ pCt. i omtrent 60 Aar, vilde det give omtrent 3,900,000 Kr., eller med 5 pCt. i 40 Aar vilde det blive omtrent 4,300,000 Kr. Men saa havde vi ogsaa hele Baneindtægten, som nu flyder ind i Statskassen, og ved Siden deraf et rentebærende Aktiv af $86\frac{1}{2}$ Mill. Se, saaledes at udrede $86\frac{1}{2}$ Mill. Kr. kontant i Løbet af 10 Aar til nye Anlæg, til Forøgelse af Aktiver, der ere rentebærende i Fremtiden, det er et talende Vidnesbyrd om, hvad vi have Raad til, og naar vi have Raad til dette, mener jeg ogsaa, at vi maatte have Raad til at gjøre Noget af den gamle Uret god igjen, som vi begaa ved fremdeles at vedblive at afkræve en høj Told paa almindelige Forbrugsgegenstande, som særlig ramme Smaamanden og Arbeideren, og særlig til at hæve Krigsskatten. Men forøvrigt maa jeg endnu sige, at det ikke er dette Hensyn til Statskassen, der for mig er det Afgjørende; thi enten Statskassen kan taale en Nedgang i Toldafgifter eller ikke, vil jeg arbejde for en Nedsættelse alligevel; thi jeg mener, som sagt, at det er uforsvarligt, naar vi tage 20, 30, 40, 50 Kr. i Skat af en Arbejderfamilie. Det nuværende Toldbeløb udgjør 28 Mill. Kr. Det er i Gjennemnit 14 Kr. for hvert Individ og for hver Familie 70 Kr., og naar jeg saa siger 20, 30, 40 Kr. for en Arbejderfamilie, saa tror jeg ikke at sætte det for høit. Men hvorfor i al Verden skal dog en fattig Arbejderfamilie give saa Meget i Skat, en Familie, som skal leve under en daglig Kamp for Brødet, og som har det saaledes, at den ikke kan give en Dre eller i hvert Fald kun meget Ubetydeligt i Skat til Kommunen? Hvis det ikke er uretfærdigt, saa forstaar jeg ikke, hvad der er uretfærdigt. Men forøvrigt skal jeg til Slutning sige, at endstjøndt jeg fuldstændig er enig med Folkethingets Forslag — ja, jeg kan endog gaa videre og ønske at kunne røre ved Sukkertolden, der nu andrager et Beløb af omtrent 6 Mill. Kr., og som ganske særlig rammer den almindelige Befolkning — kan jeg paa den anden Side strække mig meget vidt i Indrømmelser, der-

jom der er en Mulighed for at opnaa Overenskomst uden at knytte politiske Tiemed til denne Sag, men saaledes at man lader denne Sag være aldeles upolitisk; jeg kan da for mit Vedkommende — hvad Andre kunne, skal jeg ikke tale om — strække mig vidt i Indrømmelser, og jeg skal minde om, at Drøfteren i det andet Thing har sagt: Mine Herrer! Vilde De idag være med til en Ophevelse af Krigsskatten, skulle vi imorgen med største Lethed komme overens om Toldloven. Under disse Forhold, da det forekommer mig, at der er Udfigt til at faae en Toldreform gennemført, og maasse større Udfigt dertil, end der har været i de senere Aar, fordi man fra begge Sider i større eller mindre Grad ønsker Handelstraktaten, vilde jeg derfor beklage, om denne Dagsorden skulde blive vedtaget. Jeg vil slutte med at sige, at naar man i Dagsordenen bruger Udtrykket „uforsvarlig“, finder jeg, at det er et temmelig stærkt Ord fra dette Things Side, naar det vil kritiseres det andet Things Færd. Jeg synes ikke om det. Men har man nu i Dagsordenen kaldt det uforsvarligt at knytte Spørgsmaalet om en Toldreform til Spørgsmaalet om den spanske Handelstraktat, mener jeg, at det vilde være endnu uforsvarligere, hvis dette Thing ved at vedtage Dagsordenen og ved at negte at gaa ind paa en Nedsættelse af Krigsskattottdbeløbet vil hindre ikke blot muligvis den spanske Handelstraktat, men ogsaa en Toldreform paa et Tidspunkt, da Betingelserne i højere Grad end tidligere ere tilstede for at faae den gennemført. Lad os derfor lade den Dagsorden fare og prøve paa, om der ikke skulde være Mulighed for at naae en Overenskomst i denne Sag.

Den fungerende Formand: Efter at vi have hørt udførlige Foredrag baade for og imod den foreslaaede Dagsorden, tror jeg, at jeg uden at vække Anstod tør gjøre mig til Tolk for de Vnsker, jeg har hørt fra mange Medlemmer, nemlig at vi i dette Møde maatte kunne komme til Afstemning over Dagsordenen, og jeg tør derfor henstille til de ærede Medlemmer, som maatte forlange Ordet, at fatte sig saa kort, som de samvittighedsfuldt tro at kunne forsvare.

Broberg: Jeg skal gjøre mig al mulig Umage for at følge den Opfordring om Korthed, som blev stillet fra den høitærede fungerende Formand. — Det ærede Medlem, som her i Salen har indbragt Forslag til Dagsordenen, yttrede, at han sandt, at netop Erfaringen havde viist, at det Standpunkt, jeg stillede mig paa i Fjor, var forkert, idet man i Fjor i Folkethinget ikke havde udtalt